

BELICHTEN OF KOUD TELEN IN DE WINTER?

EEN BEZOEK AAN TWEE DUITSE ROZENTELERS LEVERT STOF TOT NADENKEN

Hoge energieprijzen blijven vooral telers met intensief belichte teelten als snijroos kopzorgen baren. De energiekosten maken op deze bedrijven al gauw meer dan 50% van de totale kostprijs uit. De hoop dat LED een alternatief zou bieden waardoor de energiefactuur flink terug geschroefd wordt, hebben we voorlopig in de koelkast gestopt. Naar aanleiding hiervan werd eind oktober met een delegatie Belgische rozentelers een bezoek gebracht aan twee snijrozenbedrijven in het Duitse Straelen waar de bedrijfsleiders hun ervaringen deelden met betrekking tot het 'onbelicht' telen.

Liesbet Blindeman – foto's PCS

Omwille van economische redenen beslisten een aantal rozentelers reeds om de assimilatiebelichting uit te laten en de temperatuur in de serre tijdens de winterperiode sterk terug te schroeven. Maar deze 'nieuwe' teeltwijze vereist een andere aanpak dan de belichte teelt. Vanuit de praktijk werd voorgesteld om op het Proefcentrum deze teeltmethode aan bod te laten komen.

Naar aanleiding hiervan werd een bezoek gebracht aan twee snijrozenbedrijven in Straelen waar de bedrijfsleiders hun ervaringen deelden met betrekking tot het 'onbelicht' telen. In tegenstelling tot wat aanvankelijk werd gedacht, blijken deze telers tot de uitzondering te behoren door nog een deel van hun teelt te belichten. De meeste snijrozentelers in Duitsland

hebben het tijdperk van de assimilatiebelichting afgesloten en houden het koud in de winterperiode. Het wordt ons al snel duidelijk dat de energieprijzen in Duitsland, net zoals in België, een stuk hoger liggen dan de gasprijs in Nederland. Vragen rijzen tevens bij de rendabiliteit van de hoge belichtingsintensiteiten die onze Noorderburen hanteren.

Het eerste bedrijf was dat van Christian en Heinz-Gerd Wans. Op een oppervlakte van 3,25 ha worden hier 6 verschillende cultivars geteeld: 'Peach Avalanche', 'White Naomi', 'Sphinx', 'Almas+', 'Crème de la crème' en 'Vuvuzela'. Het oudste gedeelte van het bedrijf is al meer dan 30 jaar oud, maar recent werd zo'n 2 ha nieuwe serres bijgezet, en dit in 2005, 2008 en 2011. In de kas die in 2005 werd gebouwd werd nog assimilatiebelichting voorzien, zo'n 4.500 lux. Maar in de twee recentste afdelingen is dit niet meer het geval. Wel zijn deze serres uitgerust met dubbel schermdoek.

Ook op het bedrijf van Stephan en Heinz Kretz dat 3 ha beslaat, gaat men al enkele jaren met 9.000 m² onbelicht de winter door. Op de overige 2 ha wordt nog 'rustig' belicht om jaarrondproductie te leveren. Hier worden 8 verschillende cultivars geteeld: 'Amalia', 'Sphinx Orange', 'Sun Stars', 'Merci Cherie', 'Coral Reef', 'Sweet Avalanche', 'Sphinx' en 'Mexican Girl'.

Terug naar vroeger?

Op beide bedrijven gaat men nagenoeg op identieke wijze de winter door: in de maanden november en december wordt, in functie van het aantal bloemen dat nog kan worden geoogst, gestopt met verwarmen. Hierbij wordt de kostprijs van de verwarming afgewogen tegen de opbrengst van de bloemen die nog van het gewas kunnen geoogst worden. De ramen worden open gezet om de kou in de serre te krijgen en de serre wordt verder vorstvrij gehouden.

▲ Met de huidige energieprijzen wordt de rendabiliteit van een belichte teelt in vraag gesteld.

▲ 'Sphinx' in de nieuwe kas bij Wans, zonder assimilatielampen maar met dubbel schermdoek.

Vanaf half januari wordt geleidelijk aan gestart met opstoken van de serre. Een plasticfolie die in de kas werd getrokken, helpt om de warmte binnen te houden. Na zo'n 3 weken wordt de plastic gedeeltelijk opengetrokken en wordt er bijgestuurd met het schermdoek.

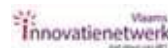
Doelstelling is om van de planten die half januari werden opgestookt, een eerste snede te oogsten in de eerste helft van maart. Deze die pas half februari worden opgestookt, worden een eerste maal geoogst in april. Deze teeltwijze is vergelijkbaar met het systeem dat de meeste telers nog kennen van vroeger, toen de rozen in vollegrond werden geteeld zonder assimilatiebelichting.

Men is het er echter over eens dat telen met belichting een heel stuk makkelijker gaat. Doordat er op 'snee' geteeld

wordt, is het ook belangrijk om de diverse feestdagen te kunnen meepikken. Maatregelen om het snee-effect te vermijden werden op deze bedrijven slechts in beperkte mate doorgevoerd. Bij Wans worden in het voorjaar de dikke takken weggeknippt en het inbuigen wordt beurtelings uitgevoerd. Op het bedrijf van Stephan Kretz worden de afdelingen in twee getrokken: de warmste zijde wordt enkele weken eerder opgestookt, om op die manier oogstspreading te bekomen.

Op de terugweg werd nog even een bezoek gebracht aan Wimceco, waar de assimilatiebelichting wel nog brandde. Deze interessante namiddag leverde alvast heel wat stof tot nadenken en discussie. De meningen omtrent het al dan niet belichten bleven echter wel nog verdeeld. Maar iedereen was het er volmondig over eens dat op alle bezochte bedrijven de gewassen er prachtig bij stonden!

Tegen eind november worden de proefprogramma's voor het komende werkjaar opgesteld. Telers die voorstellen hebben of een bepaald thema graag aan bod zien komen, kunnen gerust contact opnemen met Liesbet Blindeman, tel.: 09/353 94 89 of via mail: liesbet.blindeman@pcsierteelt.be

Onderzoek met steun van de Vlaamse Overheid, het agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie, de Provincie Oost-Vlaanderen, de Provinciale Landbouwkamer, Boerenbond, het Algemeen Verbond van de Belgische Sierteelers en Groenvoorzieners, de Koninklijke Maatschappij voor Landbouw en Plantkunde en KBC Bank & Verzekering.